

Modře natištěné štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
32,71+ 2,29 (GST) = 35 kan. dolarů
Cena 1.40 + 0.10 (GST) = 1.50 dolaru.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!

J Time
Committed
À dé lai
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
Záznamník: 416/530-0202
E-mail: abrezina4222@rogers.com
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 7.

(309.)

Vol. 14.

satellite **1-416**

Thursday,

April 8,

2004

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Aprílový sonet

Apríl
prišiel si ako na koni
a ešte k tomu v nedeľu,
keď čas mlyny nemelú
Mal si mi aspoň zazvoniť.

Pesničkou sa mám ozdobiť?
No čo už? Ty si raz taký.
Priletíš z neba ako vtáky
a spadneš rovno do vody.

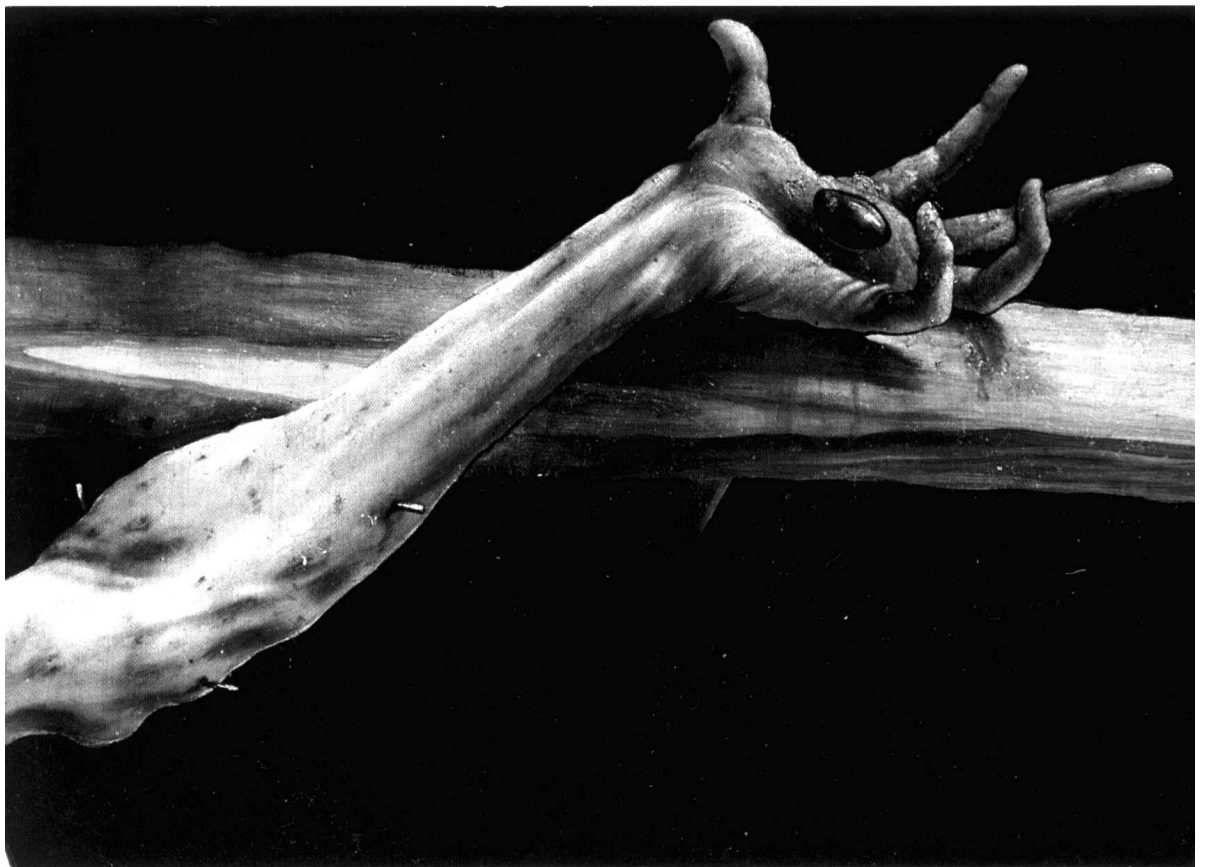
Tak vitaj teda v sonete
Sadni si, nikam neujdem.
Zober si tento boží deň.

Plnia sa studne - poviete.
To len jar silu naberá.

Zmokol mi apríl na perách.

Jana Kuzmová

(Dopis z Yellowknife na str. 9)

Grünewald: Detail Ukřižování, Issenheimský oltář, Colmar, Francie(1510-1516), Mnohé obrazy starých mistrů inspirovaly Mel Gibsona při natáčení filmu *The Passion of the Christ*

Velikonoce v Jeruzalémě, u Plastiků a v Gibsonově filmu

Film *The Passion of the Christ* trhá rekordy pokladen, diskutuje se o něm nejen na stránkách denního tisku, ale i na stránkách internetu. Ba co více, mluví o něm i normální lidé v kavárnách. Hovoří o něm i lidé, kteří běžně do kina nechodí. Není to zkrátka běžný film. Když jsem se chtěl pokusit získat právo na publikování obrázku z filmu, nedostal jsem se ani po několika hodinách k někomu, kdo by mi povolení dal, což při Drabinského *Evangeliu podle Jana* nebylo problémem. I když jsem ve skrytu duše doufal, že zvítězí misionářský altruismus a že copyright na film či fotky z něj bude chybět. Místo toho jsem se dověděl, že již jsou ohledně copyrightu určité soudní spory.

Ale takové věci se stávají. Pamatuji se, že jsem v osmdesátých letech dohodl s panem Zástěrou vysílání *Pašijí* od Plastiků Hlasem Ameriky. S radostí jsem to volal Vráťovi Brabencovi a ten mě oznámil, "At si přečtou zadní stránku obálky. Je tam jasně copyright." A Pašije Plastiků se nevysílaly.

Vlastně bych si ani na tuhle příhodu nevzpomněl, kdybych v kině nepotkal Paula Wilsona, který Pašije Plastiků produkoval v roce 1980. Šel právě z filmu *Good bye Lenin*. Když jsem mu řekl, že jdu na *The Passion of Christ*, trochu ho to překvapilo a neviděl jsem nadšení, že by on chtěl film vidět. Nebyl jediným, řada našich známých odmítla film, protože je tam příliš násilí. Naturalistické ukázání bičování Krista jim svým způsobem dává

za pravdu. Jenže pohlédneme-li na obrazy starých mistrů, pak tam můžeme spatřit podobné scény a nikdo je neobviňuje z toho, že propagují násilí. Jistě jsou zde šokující scény, ale je nutné si uvědomit úhel pohledu. Násilí není propagováno, jako tomu je ve filmech, kdy jsou na jedné straně "dobří hoši" a na druhé "gangsteři". Přesto je obraz násilí trochu zjednodušený. Bičující pacholci to dělají s chutí, takže divák má pocit, že se jedná o sadisty a od jejich chování se distancuje. Zvítězí pocit: "To udělali oni tehdy v barbarské době." My bychom se chovali jinak.

V okamžiku, kdy si má lid vybrat mezi Ježíšem a Barabášem, je Barabáš vyjádřen opět jako psychopat, ale ve skutečnosti mohl být Barabáš velice sympatický. Divák nechápe, proč lid chce jeho osvobození. (Navíc celé jeho jméno bylo Ježíš Barabáš a Pilát se ptá, kterého Ježíše chcete propustit Ježíše Barabáše nebo Ježíše Krista? - A. Novotný Biblický slovník.) Naopak sympaticky vyznívá postava Piláta, který se chová jako moudrý politik a který nechce pouze nést následky svého počínání. Nechce neklid. Dobře je vystižena skutečnost, že "silní politici" velice často podlehnu tlaku.

Nejsilnější momenty filmu jsou okamžiky, kdy se prolíná "Kázání na hoře" s okamžiky ukřižování. Teprve zde lze vysledovat solidaritu s utrpením druhých. Pokud by tato solidarita byla více akcentována, vyzněl by film jako protest proti utrpení, jehož příčina je velice často

institucionalizována státem. Lidé souhlasí s násilím, pokud je to ve jménu spravedlnosti, bezpečnosti, či jiného ideálu. Film by vyzněl i jako solidarita s těmi, kteří lační po spravedlnosti, kteří skončili jako kacíři na hranici, byli ukamenováni v islámském světě, či jako solidarita s těmi, kteří skončili v plynové komoře. Z filmu není jasné, z čeho vlastně nenávisť vůči Ježíši Kristu vychází, ale prezentuje pouze důsledky nenávisť.

Vzkříšení, které následuje je pouze naznačeno, ale totéž lze vytknout *Pašijím* v provedení Plastiků. Pokud bychom však tuto druhou stranu mince *Pašijového příběhu* opominuli nebo neměli na zřeteli, pak nám nejen celý příběh nebude dávat smysl, ale i Velikonoce se tím stanou svátky nesmyslnými a prázdnými, při kterých můžeme nanejvýš slavit konec zimy, malovat si vajíčka a nikoliv oslavovat návrat života. Pak se můžeme dohadovat, jestli se v obrazech starých mistrů jedná o mistrně udělané vyjádření tragické události nebo o kýč plný násilí. Ve světle vzkříšení však dostávají tyto události jiný rozměr, daleko širší, a film nebo hudba zachycuje pouze nepatrnou část, pouze jednu barvu, jeden odstín z tohoto spektra.

Z filmu *The Passion of Christ* rozhodně neodcházíme s veselou myslí, ale zároveň z nějakého důvodu si přejeme "Veselé Velikonoce!" a v následujících dnech bychom se měli zamyslet proč.

Aleš Březina
